

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry LAUSUNTO
PL 510
00101 Helsinki

26.1.2024

Dnro 6/2024

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30, 00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm(at)gov.fi

Viite: LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI MAATILAN INVESTOINTITUEN KOHDENTAMISESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA VN/5423/2020 – MMM – 106

ASIA: LUONNOS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA MAATILAN INVESTOINTITUEN KOHDENTAMISESSA

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua asetuksen muutosesityksistä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

MTK lausui vuosi sitten investointitukien kohdentamista koskevassa lausunnossaan energiainvestointien osalta: *Maatalouden toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi Suomen CAP-strategian luonnoksen valmistumisen jälkeen tehden investointitukien kohdentamisesta poikkeuksellisen vaikeata. Tältä osin MTK on erityisesti huolissaan energiainvestointeihin varatun kokonaisrahoituksen riittävästä, jolloin valintamenettelyn takia voi erittäin hyviäkin hankkeita jäädä rahoituksen ulkopuolelle tai kyseisiä investointeja pystytään rahoittamaan vain ohjelmakauden ensimmäisinä vuosina.* Vaikka tilanne energiasektorilla on jonkin verran muuttunut, niin maataloilla on edelleen merkittävää painetta energiainvestointeihin. Vuonna 2023 avustusmyöntöjä tehtiin yli 20 milj. eurolla, mikä on huomattavan korkea taso ajatellen koko ohjelmakauden rahoitusta energiainvestointeihin. Lisäksi kielteisiä tukipäättöksiä jouduttiin tekemään viime vuonna huomattava määrä. Vuoden 2024 alussa energiainvestointeihin on haettu avustusta lähes edellisvuoden tahtiin. MTK pitää tärkeänä avustusvaroilla maatalouselinkeinolle saatavaa kokonaisuhyötyä ja näkee tärkeäksi avustuksen myöntämisen mahdollisimman monelle tukikelpoiselle hankkeelle. Tämän takia MTK kannattaa avustusprosentin laskemista takaisin vuoden 2022 tasolle. MTK pitää perusteltuna biokaasuinvestointien avustustason säilyttämistä ennallaan investoinnilla saavutettavien ympäristöhyötyjen ja toisaalta myös investoinnin taloudellisten riskien takia.

Nautakarjatalouden osalta MTK:n aiempi kanta oli myöntää investointitukea vain emolehmätuotantoon. Naudanlihan kasvatukseen osalta investointitukien myöntämistä uudisrakentamisen pidettiin kannatettava, kun markkinatilanne on vakiintunut ja kannattava tuotanto on mahdollista. Markkinatilanne vaikuttaa vakiintuneen vuoden 2022 jälkimmäisellä puoliskolla ja pysyneen suhteellisen vakaana vuoden 2023. Kannattavaan tuotantoon koskevaan vaatimukseen voi vielä liittyä haasteita, mutta tätä vaatimusta ei enää ole tarkoituksenmukaista estää pitämällä investointitukien myöntö suljettuna. Investointi-

tuet ovat olennainen osa maatalouden kilpailukyvyn kehittämiseen liittyvää kokonaisuutta ja maatalousyrittäjä rahoittajan ohella viime kädessä päättää investoinnista ja investointiin liittyvien kannattavuusedellytysten täyttymisestä. Edellä mainituilla perusteilla MTK kannattaa investointituen myöntämistä kaikkiin nautakarjatalouden rakentamisinvestointeihin 16.3.2023 alkaen.

Kohdentamisasetuksen muistioon afrikkalaisen sikaruton osalta esitetty lisäys, joka mahdollistaa tilatasolla suoja-aitojen rakentamisen, on kannatettava. Lausuntopyynnössä on lisäksi toinen bioturvaan liittyviin investointiavustuksiin tehtävä laajennus, joka liittyy 15.1.2024 voimaan tulleeseen maa- ja metsätalousministeriön asetukseen varotoimenpiteistä lintuinfluenssan leviämisen ehkäisemiseksi luonnonvaraisista eläimistä turkiseläimiin (14/2024, "bioturva-asetus"). Bioturva-asetuksessa säädetään erilaisista varotoimenpiteistä, joiden tulee olla suoritettuina 15.4.2024 mennessä. Nyt lausuttavana olevan kohdentamisasetuksen muutosten on tarkoitus tulla voimaan 16.3.2024 alkavalla hakukierroksella. Tämä taas tarkoittaa, että turkiseläinten varotoimenpiteet tulee olla suoritettuna ennen kuin yrittäjät saavat päätöksiä hakemuksiinsa investointituesta ja he joutuvat tekemään investoinnit ns. omalla riskillä. Tilanne tulee huomioida investointitukien varojen jaossa 16.3.-15.8.2023 hakukierroksen osalta, koska eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistäviin investointeihin liittyviä hakemuksia on odotettavissa hakujaksolle poikkeuksellisen paljon.

Helsingissä 26.1.2024.

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Johan Åberg
maatalousjohtaja

Juha Lappalainen
tutkimuspäällikkö